

Cirkulärnr: 2007:23
Diariernr: 2007/0733
Arbetsgivarpolitik: 2007-2:14
Nyckelord: Arbetsrätt, AD, förflyttning, diskriminering, avskedande
Handläggare: Johanna Read Hilmarsdottir
Avdelning: Avdelningen för arbetsgivarpolitik
Sektion/Enhet: Arbetsrättssektionen
Datum: 2007-03-23
Mottagare: Kommunstyrelsen
Landstingsstyrelsen
Regionstyrelsen
Medlem i Pacta
Arbetsgivarpolitik
Rubrik: Arbetsdomstolens dom 2006 nr 123 angående fråga om
en kommun haft vägande skäl för att dels stadigvarande
förflytta en lärare dels att avskeda samma lärare
Bilagor: Arbetsdomstolens dom 2006 nr 123

CIRKULÄR 2007:23

Arbetsgivarpolitik: 2007-2:14

Avdelningen för arbetsgivarpolitik
Arbetsrättssektionen
Johanna Read Hilmarsdottir

Nyckelord: Arbetsrätt, AD, förflyttning,
diskriminering, avskedande

Kommunstyrelsen
Landstingsstyrelsen
Regionstyrelsen
Medlem i Pacta
Arbetsgivarpolitik

Arbetsdomstolens dom 2006 nr 123 angående fråga om en kommun haft vägande skäl för att dels stadigvarande förflytta en lärare dels att avskeda samma lärare

Arbetsdomstolen (AD) har i dom 2006 nr 123 mellan Lärarförbundet (förbundet) och Uppsala kommun (kommunen) prövat huruvida kommunen haft vägande skäl att stadigvarande förflytta en lärare mot dennes vilja samt också avskeda läraren. Även fråga om diskriminering på grund av religion.

AD fann att det inte förelegat vägande skäl för att förflytta läraren mot dennes vilja samt att beslutet fattats utifrån lärarens medlemskap i Filadelfiaförsamlingen (trosuppfattning). Vidare fann AD att kommunen var förhindrad att avskeda läraren på grund av den s.k. tvåmånadersregeln.

Bakgrund

Å.G. arbetade sedan 2001 i Uppsala kommun som lärare och var placerad vid Knutby skola.

Våren 2003 inträffade en händelse vid Knutby skola gällande en 12-årig elev. Å.G. samt en elevassistent låste in sig tillsammans med eleven på en handikapp-toalett, la eleven på golvet och höll fast honom där.

Hösten 2003 inträffade ytterligare en händelse där Å.G. var inblandad. En elev spelade basket i en korridor och Å.G. sa till eleven att sluta vilket eleven inte hörsammade. Å.G. tog tag i elevens haka för att få ögonkontakt samt – enligt kommunen – tryckte upp eleven mot en vägg. I slutet av april 2004 tilldelade kommunen Å.G. och elevassistenten skriftlig varning med anledning av händelserna. Å.G. är medlem i Filadelfiaförsamlingen i Knutby.

Sveriges Kommuner och Landsting

118 82 Stockholm, Besök: Hornsgatan 20
Tfn: växel 08-452 70 00, Fax: 08-452 70 50
info@skl.se, www.skl.se

Det uppmärksammade mordet och mordförsöket i Knutby på medlemmar i Filadelfiaförsamlingen i januari 2004 föranledde en intensiv massmediabevakning av såväl skolan som samhället i stort. Föräldrar uttryckte oro för förhållandena i Knutby skola. Skolledningen och kommunens administration vidtog med anledning därav olika åtgärder under vårterminen. Kommunen beslutade den 7 maj 2004 att stadigvarande förflytta Å.G. till en annan skola i samma kommun. Som skäl till förflyttningen angav kommunen händelserna som redovisats ovan. Den 30 november 2005 dömdes Å.G. samt elevassistenten för misshandel och olaga frihetsberövande av eleven till villkorlig dom och dagsböter. Kommunen avskedade Å.G. den 1 februari 2006.

Förbundet ansökte om stämning på kommunen och gjorde gällande att kommunen brutit mot kollektivavtalet § 8 mom. 1 Allmänna bestämmelser, AB 01, då kommunen inte haft vägande skäl för att förflytta läraren mot hennes vilja, alternativt brott mot lagen (1999:130) om åtgärder mot diskriminering i arbetslivet på grund av etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning (EDA). Förbundet ansåg att beslutet om förflyttning i själva verket berodde på att Å.G. var medlem i Filadelfiaförsamlingen. Förbundet yrkade att kommunen skulle utge ett allmänt skadestånd om 150 000 kronor till medlemmen och 75 000 kronor till förbundet. Förbundet yrkade därutöver skadestånd för brott mot 18 § LAS (avskedandet) med 80 000 kronor i allmänt skadestånd samt ekonomiskt skadestånd för utebliven lön.

Kommunen bestred yrkandena.

Arbetsdomstolen

AD behandlade först frågan huruvida arbetsgivaren haft vägande skäl att stadigvarande förflytta Å.G. mot hennes vilja för att därefter behandla frågan om avskedande.

Förflyttningen

AD konstaterade att kommunen inte angett några andra omständigheter som skäl för förflyttningen än händelserna från 2003 som framgår ovan. AD konstaterade vidare att kommunen, trots kännedom om händelserna, inte vidtagit några åtgärder under 2003 utan att Å.G. fortsatt arbeta som lärare på skolan och att utredningen inte visade annat än att rektor haft fortsatt förtroende för henne. AD kom fram till att kommunen inte kunde anses ha visat att det förelegat vägande skäl för stadigvarande förflyttning av Å.G.

Eftersom AD fann att kommunen inte haft vägande skäl för förflyttningen ansåg AD inte att det fanns någon anledning att gå in på förbundets alternativa yrkande, nämligen det påstådda brottet mot EDA. AD ansåg dock att det var viktigt att vid värderingen av kommunens avtalsbrott ta ställning till vad förbundet anfört om att

förflyttningen av Å.G. i själva verket berodde på Å.G:s medlemskap i Filadelfiaförsamlingen. AD konstaterade, efter en genomgång av de fakta som lagts fram, däribland information till föräldrarna, att beslutet att förflytta Å.G. i själva verket utgjorde ett led i vad kommunen betecknat som en strävan att säkerställa att undervisningen vid skolan utfördes i enlighet med den värdegrund som följer av det för skolan gällande regelverket. Mot denna bakgrund uttalade AD att det var svårt att komma till någon annan slutsats än att förflyttningen av Å.G. beslutats på grundval av hennes medlemskap i Filadelfiaförsamlingen och kollektivavtalsbrottet har alltså inneburit diskriminering.

AD ansåg att då det verkliga skälet till kommunens beslut om förflyttning var Å.G:s medlemskap i Filadelfiaförsamlingen framstod kollektivavtalsbrottet som särskilt allvarligt och bestämde därför det allmänna skadeståndet för Å.G:s del till 80 000 kronor samt 50 000 kronor till förbundet.

Avskedandet

Å.G. avskedades av kommunen den 1 februari 2006 efter det att hon dömdes av tingsrätten för att ha gjort sig skyldig till misshandel och olaga frihetsberövande. Som grund för avskedandet angav kommunen att Å.G. genom sitt agerande mot eleven, som hon dömts för, så grovt brutit mot anställningsavtalet att kommunen därför haft rättslig grund för att avskeda henne. AD fann det utrett att rektor vid ett möte straxt efter händelsen våren 2003 fått kännedom om själva händelseförloppet samt att det var utrett att det var samma händelse som låg till grund för tingsrättens dom. AD konstaterade vidare att kommunen inte – efter våren 2003 – vidare utrett händelsen eller överlämnat ärendet till polisen för utredning. AD fann att tvåmånadersfristen började löpa under våren 2003 och att kommunens avskedande grundades enbart på omständigheter som denna känt till i mer än två månader. Avskedandet ogiltigförklarades och det allmänna skadeståndet bestämdes till 80 000 kronor för Å.G:s del.

Kommentar

SKL har i tidigare cirkulär, senast i cirkulär 2006: 87, kommenterat domar om förflyttning på grund av vägande skäl. I det här målet behandlades arbetsgivarens förflyttning av arbetstagaren år 2004, med anledning av händelser som inträffade ett år tidigare. Även om en händelse i sig kan utgöra vägande skäl för förflyttning kan arbetsgivarens åtgärd underkännas av domstolen om lång tid förflutit mellan händelsen och arbetsgivarens åtgärd.

När en arbetstagare sägs upp på grund av personliga skäl eller avskedades får arbetsgivaren inte lägga till grund för sitt beslut sådana omständigheter som denne haft vetskap om i mer än två månader. I det här målet var samtliga omständigheter som låg till grund för avskedandet kända för arbetsgivaren i mer än två månader. Arbetsgivaren kunde därför *inte* invänta fällande dom i brottmålet innan varsel om

avsked lämnades. Arbetsdomstolens bedömning att arbetsgivaren agerat för sent, ändrar dock inte att arbetsgivaren har ansett det vara adekvat och nödvändigt att avskeda när arbetstagaren blev dömd för olaga frihetsberövande samt misshandel av en elev.

Tidigare cirkulär som rör förflyttning enligt AB:

- 2006:87** Arbetsdomstolens dom 2006:104 om det funnits vägande skäl för stadigvarande förflyttning av lärare
- 2006:43** Arbetsdomstolens dom 2006 nr. 72. Huruvida vägande skäl enligt AB förelegat för stadigvarande förflyttning av en kokerska mot dennes vilja
- 2005:70** Arbetsdomstolens dom 2004 nr. 102 om det funnits vägande skäl för stadigvarande förflyttning av en tandläkare
- 2001:61** Arbetsdomstolens dom 2001 nr. 47 angående fråga om kollektivavtalsbrott vid avstängning och förflyttning av en lärare
- 1998:135** Arbetsdomstolens dom 1998 nr. 39 angående bl.a. fråga om tillämpning av AB 95 § 6 vid förflyttning av lärare på grund av minskat elevunderlag vid en grundskola.
- 2006:87** Arbetsdomstolens dom 2006 nr 104 angående fråga om kommun haft vägande skäl för stadigvarande förflyttning av lärare

Sveriges Kommuner och Landsting
Avdelningen för arbetsgivarpolitik
Arbetsrättssektionen

Sophie Thörne

Johanna Read Hilmarsdottir

Bilagor: Arbetsdomstolens dom 2006 nr 123